

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/259/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6316204366
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6316204366.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Janky Boroškovej v spore žalobcu: Slovenská republika - Ozbrojené sily Slovenskej republiky, v mene ktorej koná vo veci Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, IČO: 30 845 572, so sídlom Bratislava, Kutuzovova 8, proti žalovanému: B.. M. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., A. XXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Barčíkom, Advokátska kancelária, Veľký Krtíš, Mierová 1, o zaplatenie 33,67 EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 6C/152/2016-74 zo dňa 18. apríla 2017, takto

rozhodol:

I. Krajský súd rozsudok okresného súdu mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 33,67 EUR spolu s úrokom z omeškania z uvedenej sumy vo výške 5 % ročne, odo dňa 20. 06. 2016, do troch dní.

II. Žalovaný je povinný nahradiť trovy konania pred súdom prvej inštancie a trovy odvolacieho konania žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 33.67 EUR s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že žalovaný ako bývalý profesionálny vojak mal zverené predmety, a to ďalekohľad EDF 7x40 č. F 047408, taktickú vestu pre vojenskú políciu 1 ks a batoh 30 I DPZ v celkovej hodnote 33,67 EUR, ktoré predmety boli v bližšie nezistenom čase od 04. 10. 2010 do 24. 06. 2014 stratené, resp. odcudzené. Žalovaný bol vyzvaný na náhradu škody listami z 03. 07. 2015, 22. 10. 2015 a 03. 03. 2016, avšak do dňa podania žaloby škodu nenahradil.

2. Okresný súd vykonaným dokazovaním zistil a v konaní to ani nebolo sporným, že žalovaný bol až do 30. 06. 2014 profesionálnym vojakom a príslušníkom Útvaru vojenskej polície Bratislava, kde mu boli v zmysle záznamov v evidenčnom liste náradia a pomôcok dňa 04. 10. 2010 zverené predmety určené k služobnej potrebe, a to žalobcom tvrdený ďalekohľad, taktická vesta a batoh. Dňa 24. 06. 2014 žalovaný nahlásil veliacemu dôstojníkovi Útvaru vojenskej polície K. stratu týchto predmetov, resp. skutočnosť, že od marca 2014 do 24. 06. 2014 neznámy páchatel tieto predmety odcudzil z neuzamknutej skrine, umiestnenej v miestnosti č. XXX, teda zo šatne v budove č. Z.. v objekte V. kasárni v K.. Žalovaný pri odovzdávaní materiálu z dôvodu prepustenia zo zamestnania dňa 24. 06. 2014 zistil, že mu chýbajú hore uvedené veci, udalosť prešetrovala výjazdová skupina vojenskej polície, avšak v zákonnej lehote sa nepodarilo zistiť skutočnosti svedčiace o tom, že priestupok spáchala konkrétna osoba. Skutočná škoda bola určená po odpočítaní opotrebenia a podľa doby životnosti materiálu. Spornou zostala medzi stranami skutočnosť, či žalovaný zodpovedá za stratu uvedených predmetov. Okresný súd na základe

vykonaného dokazovania dospel k záveru o tom, že nezodpovedá a z uvedeného dôvodu žalobu zamietol.

3. Okresný súd vec právne posúdil podľa § 191 ods. 1 zákona č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl, ďalej podľa § 178 ods. 1, § 179 ods. 1, § 185 ods. 1, 2 Zákonníka práce. Mal za to, že zverené predmety žalovaného aj ostatných príslušníkov boli zabezpečené bezpečnostným vybavením budovy, kde sa ich šatňa nachádzala, keď už vstup na poschodie, kde sa nachádzala šatňa žalovaného a ostatných príslušníkov, bola zabezpečená mrežou s elektronickým zámkom. Šatňa bola uzamykateľná a mali do nej prístup len príslušníci príslušného vojenského útvaru vojenskej polície a každý z nich mal pridelenú vlastnú skriňu, kam si mohol zverené predmety uložiť. Zo strany žalobcu ako zamestnávateľa boli pre príslušníkov vojenskej polície zabezpečené drevené, resp. drevotriekové skrine spolu s nástavcami, dvojkrídlové, avšak nevybavené osobitne aj zámkom, pomocou ktorého by bolo možné skriňu čo i len v niektorej z jej častí uzamknúť. Pri vyšetrovaní skutku bolo zistené, že skriňa nebola uzamknutá, nie však že by bola neuzamykateľná. Okresný súd mal za to, že žalobca nekonkretizoval, aké porušenie povinností vyplývajúcich zo služobného pomeru na strane žalovaného prispeli či dopomohli k odcudzeniu predmetných vecí, prípadne k tej skutočnosti, že sa v čase skončenia služobného pomeru tieto u žalovaného nenachádzali. Žalobca nekonkretizoval, akým spôsobom si žalovaný mal počínať, aby zabezpečil predmetné veci proti prípadnej krádeži. Z vykonaného dokazovania pritom súd mal za celkom zrejmé, že neuzamknutie pridelených vecí príslušníkmi vojenskej polície bolo obvyklé, zabezpečenie niektorých drevených skriň petlicou a visiacim zámkom, príp. retiazkou prevlečenou cez úchyty dvojkrídlových dverí skriň zrejme nie je komplexným riešením zabezpečenia týchto predmetov zo strany vojenského útvaru, ale ide len o situačné riešenie u jednotlivých príslušníkov útvaru. K strate, resp. odcudzeniu vecí u žalovaného nedošlo pre porušenie jeho služobných povinností, teda preto, že by sa o zverené predmety riadne nestaral či tieto nezabezpečil, ale z dôvodu, že iné než vykonané zabezpečenie týchto predmetov nebolo vojenským útvarom umožnené, nebolo obvyklé ani útvarom vyžadované. Škoda na zverených predmetoch teda vznikla bez zavinenia žalovaného, a teda nie je daná jeho zodpovednosť za uplatnenú škodu.

4. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď žalovanému ako strane v spore úspešnej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

5. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie v zákonnej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) žalobca z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal pritom na ustanovenie § 179 ods. 1 ako aj § 185 ods. 1, 2, § 186 ods. 1 Zákonníka práce, a teda najmä na to, že zamestnanec zodpovedá za stratu nástrojov, ochranných pracovných prostriedkov a iných podobných predmetov, ktoré mu zamestnávateľ zveril na základe písomného potvrdenia a zamestnanec sa zbaví zodpovednosti úplne alebo sčasti, ak sa preukáže, že strata vznikla úplne alebo sčasti bez jeho zavinenia. V tejto právnej veci ide o osobitný druh zodpovednosti zamestnanca podľa § 185 Zákonníka práce, kde na rozdiel od všeobecnej zodpovednosti (§ 179 a nasl. Zákonníka práce) má súd iba skúmať, či sú splnené zákonné predpoklady pre vznik škody, teda či zamestnanec prevzal zverené predmety na základe písomného potvrdenia, a to za predpokladu existencie pracovnoprávneho vzťahu, a vznik škody stratou predmetov bez toho, že by bolo potrebné zisťovať, či ku škode došlo zavinením zamestnanca, eventuálne bez jeho zavinenia v súvislosti so vznikom škody. Súd prvej inštancie výrok rozsudku o zamietnutí žaloby odôvodnil tým, že k strate, resp. k odcudzeniu vecí prevzatých žalovaným nedošlo pre porušenie jeho služobných povinností, teda preto, že by sa o tieto riadne nestaral, či ich nezabezpečil, ale z toho dôvodu, že iné než vykonané zabezpečenie týchto predmetov nebolo vojenským útvarom umožnené, nebolo obvyklé, ani útvarom vyžadované. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súd neskúmal naplnenie uplatnenej zodpovednosti žalovaného podľa § 185 ods. 1 a 2 Zákonníka práce, ale podľa § 179 ods. 1 Zákonníka práce. Rozsudok okresného súdu žiadal zmeniť a priznať žalobcovi uplatnený nárok v plnom rozsahu.

6. K odvolaniu žalobcu podal žalovaný písomné vyjadrenie, v ktorom žiadal rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Mal za to, že žalobca ničím nepreukázal nesprávnosť rozsudku prvej inštancie, neuviedol žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by odôvodňovali oprávnenosť jeho žaloby a neuniesol dôkazné bremeno. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu je okrem existencie

pracovnoprávneho vzťahu a vzniku škody aj protiprávny úkon, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou a zavinenie. Žalobca žalovanému protiprávne konanie ani zavinenie nepreukázal. Poukázal na to, že žiadny predpis neukladá žalovanému vykonávať opravy, resp. úpravy vybavenia priestorov na odkladanie výstrojných a výzbrojných súčastí na ich zamykanie. Práve žalobca zanedbal povinnosti kontroly, a to s poukazom na ustanovenie § 177 ods. 2 Zákonníka práce.

7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) odvolanie prejednal na pojednávaní nariadenom na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacími dôvodmi žalobcu, že v súdnej veci treba nárok žalobcu posudzovať podľa ustanovenia § 185 ods. 1, a nie podľa ustanovenia § 179 ods. 1 Zákonníka práce. V zmysle ustanovenia § 179 ods. 1 Zákonníka práce zamestnanec zodpovedá zamestnávateľovi za škodu, ktorú mu spôsobil zavineným porušením povinností pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním. Zamestnávateľ je povinný preukázať zamestnancovo zavinenie okrem prípadov uvedených v § 182 a § 185. Paragraf 185 teda je špeciálnym ustanovením k § 179 ods. 1 Zákonníka práce a podľa § 185 ods. 1 a 2 Zákonníka práce zamestnanec zodpovedá za stratu nástrojov, ochranných pracovných prostriedkov a iných podobných predmetov, ktoré mu zamestnávateľ zveril na základe písomného potvrdenia. V konaní nebolo sporným, že žalobca ako zamestnávateľ zveril žalovanému na základe písomného potvrdenia veci, konkrétne ďalekohľad, taktickú vestu a batoh na základe písomného potvrdenia, a teda nie zamestnávateľ bol povinný preukázať zamestnancovo zavinenie, ale zamestnanec mal možnosť sa zbaviť zodpovednosti úplne alebo sčasti, ak sa preukáže, že strata vznikla úplne alebo sčasti bez jeho zavinenia. V zmysle judikátu R 64/1961 zamestnanec preukáže, že nezavinil stratu zverených mu predmetov na písomné potvrdenie, keď napr. preukáže, že veci mal v uzatvorenej skrinke alebo keď sa v dôsledku utrpeného pracovného úrazu nemohol o veci postarať; stačí tiež, ak sa zistí, že napr. podnik zamestnancovi neposkytol uzamykateľnú skrinku na uloženie jeho vecí, v dôsledku čoho došlo k strate zverených mu predmetov. V konaní síce bolo preukázané, že žalobca žalovanému neposkytol takú skrinku na odkladanie mu zverených vecí, ktorá by bola uzamykateľná, teda ktorá by bola opatrená buď zámkom, petlicou alebo zabezpečená nejakým iným prostriedkom zabraňujúcim voľnému disponovaniu s vecami v skrinke, avšak na druhej strane žalovanému bolo umožnené si predmetné veci nosiť domov a takýmto spôsobom zabrániť strate uvedených vecí. Nemožno teda dospieť k záveru, že k strate mu zverených predmetov došlo len z toho dôvodu, že zamestnávateľ zamestnancovi neposkytol uzamykateľnú skrinku na uloženie jeho vecí a len z toho dôvodu došlo k ich strate. Zamestnanec zodpovedá za stratu nástrojov, ochranných pracovných prostriedkov a iných podobných predmetov, ktoré mu zamestnávateľ zveril na základe písomného potvrdenia (§ 185 ods. 1 Zákonníka práce), preto, ak aj zamestnávateľ zamestnancovi neposkytol uzamykateľnú skrinku, avšak umožnil mu jemu zverené predmety vziať domov a takým spôsobom zamedziť alebo zabrániť ich strate, nemôže sa zamestnanec úplne alebo sčasti zbaviť zodpovednosti tým, že strata vznikla úplne alebo sčasti bez jeho zavinenia. Vo veci bolo potrebné skúmať najmä to, či žalovaný stratu vecí neumožnil (neuľahčil) porušením svojej pracovnej povinnosti napr. tým, že zverené hodnoty riadne nezabezpečil, či sa o ne riadne nestaral. Bolo povinnosťou zamestnanca počínať si tak, aby nedochádzalo k poškodzovaniu alebo zničeniu, prípadne ku krádeži jeho vecí a jemu zverené veci buď nosiť domov v prípade, ak mu nebola poskytnutá uzamykateľná skrinka, alebo domáhať sa od zamestnávateľa, aby mu takú skrinku zabezpečil. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a žalobe vyhovel.

9. O povinnosti žalovaného zaplatiť úroky z omeškania odvolací súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 2 OZ, podľa ktorého ustanovenia, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Výška úrokov z omeškania ku dňu vzniku nároku bola 5 % ročne. Žalovaný sa dostal do omeškania odo dňa uplynutia lehoty, v ktorej bol vyzvaný na zaplatenie škody, avšak odvolací súd bol viazaný žalobou, podľa ktorej sa žalobca domáhal úrokov z omeškania až odo dňa podania žaloby, a preto odvolací súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sumu 33.67 EUR s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej sumy odo dňa podania žaloby do zaplatenia, a to v súdom určenej lehote.

10. O povinnosti žalovaného nahradiť trovy konania, a to pred súdom prvej inštancie a aj odvolacích trov konania, rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalobca bol v konaní v celom rozsahu úspešný, žalovanému súd uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania pred súdom prvej inštancie a trovy odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).